El Correu

Minyons Escoltes i Guies de Catalunya

núm. 68
Primavera 2009

Revista trimestral. Preu: 2,50 euros

Salvem en Serrallonga!

Alimentar-se bé als campaments

Recursos amb les lluites camperoles

Conte — Caravel·les i Pioners, Trucs

Amb 16 anys i se sent sola?

L'Ona se sent sola. Se sent així perquè vol ser pagesa. Té 16 anys i està acabant quart. S'ha mirat el programa d'un cicle d'Explotacions Agrícoles Intensives, però no li acaba de fer el pes, ha sentit dir que aquest tipus d'agricultura està fent més mal que bé.

Els companys i les companyes de classe a vegades se'n foten d'ella. També li han posat *la camperola* de sobrenom. Altres passen perquè no l'acaben d'entendre; molts són més crios que ella i no estan acostumats a trobar-se amb gent de la seva edat amb les coses tan clares.

N'hi ha que diuen voler ser futbolistes (i això no fa gràcia?), n'hi ha alguna a qui li fa gràcia estudiar filosofia (i què passa amb aquesta professió?), i també n'hi ha que no volen fotre el brot (i això mola?). Però sembla que qualsevol opció estigui més ben vista que voler dedicar-se al camp.

Ella planta cara, i de quina forma! Quan en parlen davant seu respon que aquí ningú menja imperatius morals filosòfics o que no passaria res si no hi hagués futbol professional. Flipa de com poden riure's d'una persona que es vol dedicar a conrear la terra, plantar fruiters o tenir cura del bestiar. "Si ningú plantés, et moriries de gana noia!", diu. "I com podeu respectar tant poc la feina de moltes de les vostres famílies?".

Viu a comarques, en una zona rural, a 50 quilòmetres i escaig d'una gran ciutat. Des de casa i des de les finestres de l'IES —quan deixen tenir les persianes pujades— es veu el camp. Part de la seva família és pagesa. El company de la seva mare sempre li diu que del camp cada cop en pot viure menys gent. I que si venen treballadores i treballadors de lluny és perquè aquí no troben qui hi vulgui fer feina. Es veu que cada cop necessiten més terreny o més bestiar per guanyar-se la vida.

La mare li recorda que, per guanyar-se molt bé la vida, és millor ser caixera d'un banc, o dissenyadora de pàgines web, o professora de secundària. "Ja sé que es guanyen molt bé la vida, mare, però jo vull ser pagesa".

A l'institut hi troba a faltar continguts de pagesia. Si hi ha temps per aprendre què és la revolució industrial, els reis de no sé on, o els principis de la termodinàmica, com és que la terra només surt als llibres de text així? "Que per cada mil cops que surt la paraula ciutat, poble hi apareix una". Li emprenya especialment que a l'agricultura l'anomenin sector primari; com si després la indústria i, més recentment, els serveis, l'haguessin superat.

A l'última assemblea, l'Ona va fer una intervenció que no va passar desapercebuda. "Tots sabeu deu tipus d'emoticones del msn i esteu amb el mòbil que no cagueu, però molts no sabeu si els naps se sembren o es planten. Ni sembla importar-vos que de fruita només mengeu plàtans o us foteu iogurts industrials del súper, esteu matxacant el futur de la comarca.

Dues amigues i ella van proposar al Consell Escolar que l'IES es negués a participar en el show de la Marató de TV3. "Els de ciutat només se'n recorden de nosaltres quan busquen calers. Per què en no fan una dedicada a recollir diners per evitar la fuita de persones del camp?".
Els profes de l'institut estan molt sensibilitzats amb el tema del canvi climàtic. En parlen sovint i, fins i tot, van fer un vídeo-fòrum amb la peli *Una veritat incòmoda*. Però un cop quan, a ciències naturals, va plantejar que el canvi climàtic no només el provoquen els cotxes sinó també l'ús de llavors transgèniques, fer créixer les plantes a base de pesticides, i que la soja per als porcs catalans fa que l'Amazònia... la van fer callar. Tot això li ha explicat un amic seu de segon, que està fent el treball de recerca sobre altres tipus d'agricultures que hi ha a Catalunya i els conreus aquests ecològics.

L'Ona se sent sola. Fot canya a l'IES i no té cap problema de dir la seva amb les amigues, "ja saben que sóc així i que jo no em callo les coses". Però només un parell de profes l'animen a seguir amb el que vol i li sap greu. També li fa mal veure que pocs joves del poble volen seguir amb l'explotació familiar. Gairebé aprèn més del que li ensenya l'àvia que del que li explica el company de la seva mare sobre com es treballa el camp.

Pensa que anar contracorrent és cansat. Aixeques una pedra i et surt una fan *popero*, però costa que s'animin a anar a un concert d'uns amics que toquen a un bareto de Tortosa.

Li han dit que hi ha un voluntariat d'agricultura ecològica a Europa, però que ha d'haver fet els 18 anys. Potser aquest estiu treballarà el camp, no ho sap. També pot ser guapo conviure un temps amb treballadors subsaharians...

S'acaba 4t i s'ha de decidir ja. També li han dit que seria una bona advocada. Uf... quin embolic!

Guia didàctica

• Quines professions tenen més prestigi? Per què?

• Algú de nosaltres té una vocació professional que tingui poc prestigi social? Com afrontem aquesta situació?

• Ens hem imaginat alguna vegada el nostre futur professional sent pagesos? Quins aspectes de la professió ens desagraden?

• Caus de ciutat: Com pensem que és viure al camp? Què en pensen els habitants dels pobles de nosaltres? Per què? Com sentim que és viure en una ciutat?

• Caus de poble: Com pensem que és viure a la ciutat? Què en pensen els habitants de la ciutat de nosaltres? Per què? Com sentim que és viure en un poble?

• Quin problema tenen les explotacions agrícoles intensives que no li acaben de fer el pes a l'Ona?

• Tenim algun conegut o amic que sigui immigrant? Li hem preguntat mai com és la situació del camp al seu país? I, si és que no, podem imaginar-la?

• Coneixem immigrants que treballin en l'agricultura? Quines són les polítiques de control de la immigració respecte les necessitats de mà d'obra a l'agricultura? Són compatibles amb els drets laborals i els salaris justos? Què n'opinem?

• Amb quines de les idees de l'Ona estem d'acord? Què fa ella per sensibilitzar als demés sobre allò que la preocupa? A què s'exposa quan ho fa?

• Quines diferències hi ha entre les explotacions agrícoles familiars i les intensives? I entre la producció agrícola ecològica i la convencional? Quins avantatges i inconvenients té cada model pels pagesos, pels consumidors i pel medi ambient?

• Què és la sobirania alimentària dels pobles? Com afecten a la sobirania alimentària el model agrícola convencional i el model ecològic? (podeu informar-vos a diverses pàgines web d'entitats i moviments socials, com ara a **http://www.xarxaconsum.net**)

• Què s'entèn per "petroaliments"? (podeu consultar la pàgina web **http://edpac.org/petroaliments**) Quina proporció dels nostres aliments quotidians es podrien considerar "petroaliments"?

• Com a cau, què podem fer nosaltres? Quines conseqüències pot tenir la nostra acció en grup?